

Marguerite Yourcenar (8 czerwca 1903 w Brukseli - 17 grudnia 1987 w Northeast Harbor, Maine)

*Ta francuska pisarka z Brukseli,
zmiksowana z Belgią po kądzieli,
z największymi głowami,
z najgłębszymi myślami,
miejsce w Académie française dzieli.*

(ebs)

Marguerite Yourcenar - francuska pisarka.

Urodziła się 8 czerwca 1903 w Brukseli w Belgii jako Marguerite de Crayencour. Jej ojciec był Francuzem a matka Belgijką. Matka zmarła w wyniku komplikacji poporodowych dziesięć dni po położeniu. Marguerite wychowywała i uczyła się w posiadłości swego ojca w północnej Francji. Ojciec nauczył ją łaciny, gdy miała dziesięć lat, a greki w wieku lat dwunastu. Później będzie tłumaczyła poezję grecką i wydała w swoim przekładzie antologię "Negro spirituals" (1964).

Pisała od dziecka, na początek wiersze. Ojciec wydał własnym sumptem młodzieńcze wiersze Marguerite, gdy miała 18 lat. Wymyślił jej pseudonim literacki: Yourcenar - to anagram szlacheckiego nazwiska Crayencour.

Jej pierwsza powieść "Alexis" została opublikowana w 1929.

Pisarka była biseksualna. Jej bliska przyjaciółka, a także wielka miłość, tłumaczka Grace Frick zaprosiła ją w 1948 roku do Ameryki, gdzie Yourcenar wykładała literaturę porównawczą w Nowym Jorku. "*Yourcenar miała za sobą wiele miłości z kobietami, a uczucie do mężczyzny było raczej wyjątkiem*" - pisała Josyane Savigneau w biografii "Marguerite Yourcenar: L'Invention d'une vie".

W 1951 opublikowała po francusku powieść "Pamiętniki Hadriana", którą pisała z przerwami od dekady. Powieść ta odniosła natychmiastowy sukces i spotkała się z uznaniem krytyków. Yourcenar odtworzyła w niej życie i śmierć jednego z największych władców starożytnego świata, rzymskiego cesarza Hadriana, który pisze długi list skierowany do wnuka, młodego Marka Aureliusza. Cesarz wspomina swoją przeszłość, opisuje triumfy i swą filozofię.

Yourcenar jako pierwsza kobieta w historii została wybrana 6 marca 1980 roku do Akademii Francuskiej. "*Pisze zbyt kobieco, pisze zbyt męsko*" - dowodzili przeciwnicy jej członkostwa w Akademii Francuskiej - "*ma obywatelstwo amerykańskie, jest lesbijką. Zbyt gruba i brzydka, by dobrze pisać*" - powiedział w radiu krytyk Albert Cohen.

Należała do grona najbardziej poważanych twórców piszących w języku francuskim, opublikowała wiele powieści oraz trzy tomy wspomnień. W 1983 została wyróżniona prestiżową Nagrodą Erazma z Rotterdamu.

<https://www.youtube.com/watch?v=3GWzR54XIEY>

Większość swojego życia (pierwszy pobyt w 1939) spędziła w *Petite Plaisance* w Northeast Harbor na wyspie Mount Desert w stanie Maine. Znajduje się tam dziś muzeum poświęcone jej pamięci. Śmierć dopadła ją 17 grudnia 1987 w tym samym szpitalu w Northeast Harbor, Maine, gdzie umarła Grace.

Na stoliku nocnym Yourcenar stała reprodukcja obrazu Rembrandta "Jeździec polski". Towarzyszyła pisarce niemal przez całe życie, odkąd ujrzała oryginał w nowojorskiej galerii: *"Zdało mi się, że to duch, który zyskał numer i miejsce w katalogu muzealnym: młodzieniec na jasnym rumaku, nieco wzniesiony w strzemionach, twarz młodziana wrażliwa i groźna, wzrok niespokojnie omiata pustacie krajobrazu, a podenerwowany wierzchowiec zdaje się wyczuwać Zgubę, i Śmierć, i Diabła"*.

Więcej w art. autorstwa Mirosława Banasiaka w Wysokich Obcasach z 17 grudnia 2005.